

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819200545
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7819200545.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci navrhovateľky E. F. nar. XX.X.XXXX bytom R. XX proti odporcovi R. F. nar. XX.X.XXXX bytom R. XX v konaní o určenie výživného o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 1 Pc 2/2019-57 z 29.4.2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal povinného platiť výživné navrhovateľke vo výške 50 Eur mesačne počnúc dňom 15.2.2019 do budúca.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal povinného prispievať na výživu navrhovateľky 50 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu 15.2.2019, ktoré je povinný platiť vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľky. Zamietol návrh navrhovateľky o určenie výživného za obdobie od 1.1.2019 do 14.2.2019. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Proti výroku rozsudku, ktorým súd určil výživné, podal v zákonnej lehote odvolanie povinný s odôvodnením, že je predčasne starobný dôchodca a poberá predčasný starobný dôchodok vo výške 390 Eur mesačne, pričom nepoberá žiadnu pomoc v hmotnej núdzi ani žiadny iný príjem. V tejto súvislosti zdôraznil skutočnosť, že aj navrhovateľka mala možnosť požiadať si o priznanie predčasného starobného dôchodku, čím by si zlepšila svoju finančnú situáciu. Zdôraznil, že ich spolužitie bolo medzičasom rozvedené s právoplatnosťou 25.3.2019, pričom ich manželstvo bolo už predtým dlhodobo konfliktné a neusporiadané. Poukázal aj na skutočnosť, že navrhovateľka aj po rozvode užíva spoločnú nehnuteľnosť bezplatne spolu s ich spoločným plnoletým zamestnaným synom.

3. Ostatné výroku rozsudku odvolaním napadnuté neboli, preto neboli predmetom odvolacieho konania.

4. K odvolaniu povinného sa písomne vyjadrila navrhovateľka. Zdôraznila, že v predmetnej veci sa koná o určenie manželského výživného, kedy má súd rozhodovať na základe princípu, že úroveň manželov má byť rovnaká. Napriek tomu zdôraznila, že už bývalý manžel dlhodobo neprispieval na domácnosť, okrem zaplataenia účtu za elektrickú energiu do roku 2018, pričom celý čas prespával v spoločnej domácnosti. Používal elektrické spotrebiče, ako aj celú domácnosť využíval vo svoj prospech bez záujmu podieľať sa na jej chode. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok o určení manželského výživného potvrdil v celom rozsahu.

5. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 160 Z.z. Civilný sporový poriadok odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správny. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa §385 CSP a contrario v rozsahu danom v § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie povinného nie je dôvodné, preto rozsudok podľa § 387 ods. 1 potvrdil ako vecne správny. Konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci a vykonal dokazovanie vychádzajúc z ustanovení zákona o výživnom, avšak súčasne odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie citoval nesprávne ustanovenie zákona, keď cit. § 72 ods. 1 až 3 Zákona o rodine týkajúce sa priznania príspevku na rozvedenú manželku. Z obsahu spisu je nepochybné, že dokazovanie konajúci súd vykonal dostatočne z hľadiska určenia manželského výživného, prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, svedkovia, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a povinný ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o návrhu navrhovateľky.

9. Odvolací súd posúdil súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o preukázané skutočnosti, právne rozhodné pre rozhodnutie o uplatnení nároku navrhovateľky, pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho skutkový záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa malo v skutkových záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné.

10. Podľa § 71 ods. 1, 2 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovacej povinnosti detí voči rodičom.

11. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a zaniká rozvodom alebo smrťou jedného z manželov. Zásadne teda trvá počas celého trvania manželstva. Bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú alebo nie vyžaduje sa, aby mali rovnakú životnú úroveň. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí ustanovenie § 75 ods. 2, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s tým je potrebné spoľahlivo zistiť dôvody, ktoré viedli niektorého manžela k neplneniu vyživovacej povinnosti, a to aj v kontexte ust. § 18 a 19 Zákona o rodine, ktoré určujú práva a povinnosti manželov. Rovnako je potrebné vysporiadať sa v návrhu s dôvodmi, pre ktoré vznikla odkázanosť jedného z manželov na výživu. Návrh na určenie vyživovacej povinnosti voči manželovi však možno podať nielen vtedy, ak na strane jedného z manželov existuje sociálna odkázanosť, ale aj vtedy, ak je spravodlivé dorovnať ich rozdielnú životnú úroveň. Je to práve aplikácia zásady solidarity, ktorá nepripúšťa, aby sa niektorý z manželov dostal do nevýhodnejšieho postavenia, napríklad v dôsledku staroby, starostlivosti o domácnosť alebo deti. Návrh na určenie vyživovacej povinnosti nemožno podať, ak už manželstvo zaniklo. Ak súd určil výšku vyživovacej povinnosti medzi manželmi, túto nemožno automaticky vzťahovať aj na určenie výšky príspevku na výživu rozvedeného manžela. Jednak preto, že právo na príspevok na výživu na rozdiel od vyživovacej povinnosti neexistuje zo zákona, treba ho priznať a jednak preto, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi má omnoho širší rozsah. Je daná zásadne rovnakou životnou úrovňou manželov,

kým príspevok na výživu rozvedeného manžela nevychádza z porovnania životnej úrovne bývalých manželov, ale len z potrieb oprávneného na zabezpečenie primeranej výživy. Konajúci súd správne rozhodol, keď určil výživné počnúc dňom podania návrhu a tiež správne rozhodol, ak zamietol návrh navrhovateľky o určenie spätného manželského výživného. Dodáva, že konajúci súd sa dostatočne zaoberal všetkými zákonnými podmienkami pre určenie manželského výživného, vypočul samotných účastníkov konania, svedkov a porovnal príjmy navrhovateľky a odporcu, pričom odporca má podstatne vyšší príjem ako navrhovateľka. Túto skutočnosť konajúci súd zohľadnil. Konajúci súd tiež nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by odôvodňovali zamietnutie návrhu pre rozpor s dobrými mravmi, k čomu dospel na základe výsluchu svedkov vypočutých v rámci dokazovania.

12. K odvolacej námietke povinného (manžela navrhovateľky) týkajúcej sa obdobia priznania výživného dodáva, že ide o určenie manželského výživného, t.j. za obdobie od podania návrhu do právoplatnosti rozsudku o rozvođe manželstva. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné bez potreby sa nimi osobitne vypořiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania.

13. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).